

צ'ון תורני שכונ'י

בעזרה"ת אֵלֵינוּ שֶׁל תְּנִידוּ

גליון 688

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח' יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

כפת האה

במכת החושך נאמר "לא ראו איש את אחיו, ולא קמו איש מתחתיו". אומר "השפת אמת" זי"ע יש ללמוד מפסוק זה מסר חשוב: החושך הנורא והקשה ביותר הוא כשמגיעים למצב של "לא ראו

איש את אחיו". כשאינו רואה את אחיו, אינו יודע מה חסר לו ואינו משתדל לעזור לו – אין מציאות אפילה מזו. התוצאה של מצב זה היא: "ולא קמו איש מתחתיו". כאשר בן אדם דואג רק לעצמו, וכל מחשבותיו הן כיצד להציל את נפשו בלבד – הוא נשאר במקומו ואינו מסוגל להתרומם משפל המדרגה בה הוא נמצא, וזאת משום שכלל רוחני ידוע אומר שאת ההתעלות העצמית משיגים על ידי העלאת הזולת.

הביטוי העממי "אני לא רואה אותך ממטר" מקבל כעת משמעות נוספת. במצרים אומנם היה גם חושך פיזי שהפריע לראות אחד את השני, אבל הבעיה הייתה חמורה הרבה יותר. המצרים, כמו גם חלק גדול מבני ישראל, היו שקועים באגואיזם ובאנוכיות הקטנה והצרה שלהם ולכן נעשו בחושך אמיתי ומשתק. מסתבר שכמו אז, כך גם היום, המחלה של ימינו היא הבדידות והעצבות, אשר נובעים מדאגה יתרה ומוגזמת לעצמינו. כאשר אנחנו עסוקים כל כך הרבה בעצמינו אנחנו מאבדים את מקור החיות שלנו, המרדף האובססיבי אחר ההנאות והתועלת האישית גורמים לנו במקרים רבים לא לראות את שכנינו. מתוך כך אנחנו מכלים את זמנינו ורגשותינו היקרים בתחרותיות, חשדנות, קינאה ואף נקמנות. התפיסה הרווחת של "אם יהיה לי טוב אז במילא יהיה גם לסביבה שלי טוב" היא נכונה, אבל מוגבלת מאוד. החשיבה צריכה להיות ש"אם לסביבה שלי יהיה טוב אז גם לי במילא כבר יהיה טוב". לצערנו, יש לא מעט אנשים שחושבים כיום רק על טובתם האישית. לא אכפת להם מה קורה עם האחרים. להיות בן חורין אמתי, לצאת מהשעבוד והעבדות של הדאגה העצמית המפורזת, פירושו לפקוח את העיניים, לראות מעבר לעצמי ולהתחשב במי שסביבי.

שבת שלום שמשון אליעזר פוקס

"ואנחנו לא נדע מה נעבוד את ה' עד באנו שמה"

מבאר בעל החידושי הר"ם זצ"ל: אדם מסתובב בעולם הזה מרוצה מעצמו, אני מסודר ב"ה, תורה למדתי ואף לימדתי אחרים, גמילות חסדים קיימתי בגופי ובממוני... נכון שיש דברים פה ושם שעשיתי שהם לא לשם שמים, אך אם ימנו את זכויותי ומעשי הטובים, יגלו כי מדובר באדם צדיק ובוודאי בשמים מחשיבים אותי לאחד מן האנשים שגן העדן שלהם מובטח להם.

אך עלינו לדעת כי לא מחשבותיי מחשבותיכם. האדם יכול לחשוב את עצמו כאילו הוא אחד מל"ו צדיקים הנמצאים בעולם הזה, אך בפועל הוא אחד הפחותים, גם אם באמתחתו מצוות וחסדים, חלק מהמצוות בוודאי נעשו לא לשם שמים, והצדקות שהוא נותן מיד הוא מאבד שכרן כי יתכן שגאוה ופרסום נלוו אליהם, על כן אל יהיה כל כך בטוח בזכויותיו. על כך נאמר: "ואנחנו לא נדע מה נעבוד את ה' עד בואנו שמה".

פעם סיפר הגאון ר' יהודה צדקה לתלמידיו: הלכתי בבוקר אל הבנק בכוונה למשוך סכום כסף להוצאותיי. בטוח הייתי שיש לי בחשבוני סכום נכבד, אך מאוד הופתעתי כשהודיעני הפקיד שאין לי בחשבוני אפילו אגורה אחת.

כמה מוסר השכל יש ללמוד מזה, אדם מתהלך שליו ורענן בעולם הזה, סמוך ובטוח שיש בקרבו יראת שמים ומובטח לו שהוא בן העולם הבא, וכשיגיע לעולם האמת יתברר שחשבונו ריק מכל וכל. וכמאמר חז"ל: "אל תאמין בעצמך עד יום מותך". (פניני בית לוי)

זמני השבת

הדלקת נרות מוצאי שבת

5:49 4:47

נצ' לשמור על קדושת הגליון ר"ת: 6:23

אין לקרוא בשעת התפילה

אָהַל הַהֵלֶלֶת

איסור צביעה בשבת, היא אחת המלאכות שנאסר עלינו לעשותה ביום השבת.

כתב רבינו אליעזר ממיץ בספר היראים (סי' עדר), שהאוכלים מן הפירות הצובעים, כמו תותים או רימונים, יזהרו שלא יצבעו את המפות והסדינים. ואף על פי שהוא מקלקל (כלומר, אדם העושה כן, אין כוונתו ליפות ולצבוע את המפה, אלא אדרבא, הוא מלכלכך את המפה במעשיו), מכל מקום, יש בדבר איסור מדרבנן (שרבותינו גזרו אף על מלאכה שהוא מקלקל בה). עד כאן דברי בעל ספר יראים.

ואת דברי רבינו אליעזר ממיץ בספר היראים, העתיקו עוד מרבבותינו הראשונים. וכן פסק מרן בשלחן ערוך (סוף סימן שכ, סעיף כ) בזו הלשון: "יש מי שאומר, שהאוכל תותים או שאר פירות הצובעים, צריך להזהר שלא יגע בידיו הצבועות בבגדיו או במפה, משום צובע."

למעשה כתב מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל, שמאחר והיראים פסקו כן להלכה, ובקלות אפשר להיזהר בדבר, והרי יש כאן חשש איסור בשבת, לכן יש להזהר ולהחמיר כדברי היראים, שלא לנגב את הידיים במפית, כאשר המפית נצבעת מחמת כן. (יביע אומר ח"ד סימן לג אות א, חזו"ע ח"ה עמוד טז)

ולכן יש להיזהר שלא לנגב את הידיים במפית בשבת, כאשר הידיים צובעות את המפית בצבע היוצא מן התותים או הרימונים וכדומה.

אהל לחידוש

חידושים ופנינים לשולחן השבת

"ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו"

דרש הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין, 'יחרץ' מלשון חרוץ ושנון. מכאן ילמד כל אחד מבני ישראל, שלא ישתמש בלשון חדה ושנונה בדברו עם הזולת כדי שלא יפגעו בכבודו, אלא "כילב" לשונו" – כלב הרך כך ישתמש בלשון רכה... "ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו". מפורש ברש"י על הפסוק: "ובשר בשדה טרפה לא תאכלו, לכלב תשליכון אותו", מה היה שכרו של הכלב על שתיקתו, שהותר לנו לתת את בשר הטרפה לכלב, כי זה שכרו על שלא חרץ את לשונו לבני ישראל. והנה, אף החמורים מקבלים שכר. על מה? על שסייעו את ישראל ביציאתן ממצרים, שאין לך אחד מישראל שלא נטל הרבה חמורים טעונים מכספם ומוזהבם של מצרים" (רש"י). ומה השכר, שקיבלו החמורים? מצות פדיון פטר חמור (שם). והקשה רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל, רבה של ירושלים: מדוע החמור מקבל את שכרו בדבר שבקדושה, ואילו הכלב מקבל את שכרו בבשר טריפה, והלא שניהם עשו לנו טובה ביציאת מצרים? אלא, אמר רבי יוסף חיים זצ"ל – ההבדל הוא, שכאשר שמע החמור שבני ישראל יוצאים ממצרים, אמר להם: "תעמיסו עלי! אני איתכם", ואילו הכלב אמר: "אני רואה שיש כאן חילוקי דעות בין מצרים ובין ישראל, אני מעדיף שלא להתערב"... אני שותק... זה שכרו של מי שרק שותק ולא עוזר! (ומתוק האור)

"ולא יכלו להתמהמה"

ידועים דברי חז"ל שבני ישראל בהיותם במצרים שקעו במ"ט שערי טומאה ואם היו מתעכבים שם עוד, היו נכנסים בשער הטומאה החמישים ושוב לא היתה להם תקומה. משום כך גאל אותם הקדוש ברוך הוא מיד, ולא שהו אפילו מעט כדי שיספיק בצקם להחמיץ. ענין זה ביאר המגיד מדובנא במשל: עני אחד הוצרך למעות ולא נותר לו עוד ממני ללוות. בצר לו לקח את בגד השבת אשר לו ומשכן אותו תמורת סכום כסף לא רב אותו קיבל מבעל בית עשיר. כאשר עבר זמן רב והעני לא שב לקחת את משכונו, הבין המלוה כי כספו לא יושב לו עוד, נטל את הבגד והביאו לחייט שיתאים אותו למידתו שלו. הכיר החייט את הבגד וזיהה את בגדו של ידידו העני, מיהר וסיפר לעני כי בגדו עומד לעבור שינוי והתאמה למידותיו של העשיר. התחנן העני לפני החייט שימתין יום אחד ולא יעשה דבר. החייט הסכים. מיהר העני וחיזר על דלתי נדיבים מהם אסף פרוטה לפרוטה עד שהצליח בעמל רב לאסוף את סך ההלוואה שלקח. עם הסכום שבידו מיהר העני אל בית המלוה העשיר, השיב את ההלוואה וביקש שהבגד יושב לו בהקדם. אמר נא לי – שאל המלוה העשיר – הרי מזה זמן רב שהבגד מונח כאן ולא עשית דבר והנה עתה נזכרת והשבת את ההלוואה בבהילות ובדחיפות. אכן כן – ענה העני – ידוע ידעתי כי אם לא אפעל עתה במהירות ישתנה הבגד באופן שלא אוכל לעולם לשוב ולהשתמש בו. משום כך כה נחפזתי... והנמשל – אמר המגיד מדובנא – מובן מאליו... לו לא היה הקדוש ברוך הוא מוציא את בני ישראל ממצרים היו שוקעים בשער טומאה החמישים ושוב לא היתה להם כל תקנה, משום כך נעשה הדבר בחפזון עד שלא יכלו להתמהמה אף לא רגע אחד. (וקראת לשבת עונג)

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8566615
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

"ביום השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכה לא יעשה בהם"

מייקל הוא איש עסקים יהודי מניו יורק. ביום שישי אחד סיים פגישת עסקים חשובה ועמד לטוס בחזרה אל ביתו בטיסה שאמורה לקחת כשעה בלבד, כך שהיה אמור להספיק להגיע לשבת בשלום ונחת. כל הנוסעים עלו למטוס, אך משום מה, הטייס לא המריא כבר יותר משעה. הנוסעים איבדו את סבלנותם, ובמיוחד מייקל, שחש להגיע לידי חילול שבת, חלילה. לפתע נשמע קולו של הקברניט במערכת הכריזה: "נוסעים נכבדים! מדבר הקברניט של המטוס. בשמי ובשם כל צוות המטוס אנו מתנצלים על האיחור בהמראה. הדבר אינו בשליטתנו, כי על פי הוראות הביטחון עד שמטוסו הנשיאותי של כבוד נשיא ארצות הברית לא ינחת והנשיא לא יעזוב את מתחם שדה התעופה, אין רשות לשום מטוס להמריא או לנחות. עמכם הסליחה". מייקל חיכה בקוצר רוח עוד כשעה, אך דבר לא התקדם. הוא חשב שאם יישאר במטוס הוא עלול לחלל שבת, לכן פנה לאחד הדיילים וביקש ממנו לרדת מהמטוס. אך הדייל סרב בתוקף, כי לאיש אין רשות לצאת מהמטוס לאחר שכבש המטוס נסגר והמדרגות נלקחו. מייקל התפלל לקדוש ברוך הוא שיעזור לו להיחלץ מהמטוס כדי לא להגיע לידי חילול שבת, ואז נפל בראשו רעיון. הדייל אמר שאין רשות לאף אחד לעזוב, אך מה יהיה אם אדם נתקף בהתקף לב פתאומי? הרי לכל כלל יש יוצא מן הכלל... מייקל התחיל לפרפר במקומו כאשר הדייל עבר לידו. "אדוני, מה קורה?! אתה בסדר...!". שאל הדייל בבהלה. "יש לי לחץ גדול בחזה, אני לא מרגיש טוב בכלל", נאנח מייקל מ"כאבים". מיד נשמעה הודעה בהולה ברמקול, "אם יש רופא במטוס הוא מתבקש להגיע לאגף מחלקת העסקים בדחיפות!!! "תוך כמה שניות הגיעה נוסעת שהזדהתה כרופאה במקצועה. היא הוציאה סטטוסקופ מהתיק שלה והאזינה לרחשי לבו של מייקל. "יש לו התקף לב! הוא חייב להגיע לבית חולים בדחיפות!! דייל!!! תודיע לטייס שלא ימריא בשום פנים ואופן!!!" תוך כשלוש דקות מייקל כבר הובל לטרמינל יחד עם הרופאה, שהתעקשה במסירות מפלאה ללוות את החולה לאמבולנס שחיכה להובילו אל בית החולים. כשהגיעו לטרמינל, פנה לרופאה והודה לה: "תודה רבה לך, אך אני כבר מרגיש מצויין!" ונעלם. הוא תפס מונית ונסע לבית חברו, שקיבלו בזרועות פתוחות. השבת עברה על מייקל בשמחה והודיה לה' יתברך על שזיכהו לשמר את השבת כהלכתה. ביום ראשון, כשמייקל הגיע לביתו, הוא סיפר לרבו את כל אשר אירע. עוברים מספר חדשים ובאחד הימים קורא לו הרב, ומספר לו שבאחת מההרצאות שלו בשבוע האחרון באה אליו אשה אחת וסיפרה: "...הייתי היסטורית, ידעתי שלא אספיק להגיע הביתה לפני כניסת השבת. פתאום שמעתי שמחפשים רופאה ברמקול. חשבתי לעצמי שנקלעתי למטוס

הזה כדי להציל חיים, אך כאשר בדקתי את החולה הבחנתי שאין לו כלום, והבנתי שהוא מעמיד פנים, כי ראיתי שהוא אדם חרדי שחובש מגבעת לראשו ורצונו לא לחלל שבת, לכן מיד הצהרתי שהוא סובל מהתקף לב והוריתי לטייס שלא להמריא אלא להובילו בדחיפות לבית החולים הקרוב. כך גם אני יצאתי יחד איתו מהמטוס. כשהגענו לטרמינל הוא הודה לי וברח. רצייתי גם אני להודות לו, אך כבר היה מאוחר. מאז לקחתי על עצמי שלא לטוס יותר ביום שישי ויהי מה..."

כאן המקום להזכיר עד כמה צריכים להיזהר ביציאות בימי שישי גם בנסיעה מעיר לעיר שלא להגיע ח"ו לידי חילול שבת.

מה בדיוק אתם עושים פה?!"
אלוף המשנה הביט בחשדנות בשני החיילים –
עטויים אפוד מגן ובחגור נשק מלא –
עומדים ליד ספסל נטוש בפאתי הבסיס וסורקים
את האזור במבטיהם. "על מה בדיוק אתם שומרים פה?!"
"אנחנו לא יודעים, המפקד", התנצל אחד מהם.
"קיבלנו הוראה מהרס"ר, ואנחנו מבצעים פקודה".
אלוף המשנה ביקש שיקראו לרס"ר, אך גם הוא לא ידע במה מדובר. הוא
קיבל לידו את הבסיס יחד עם הספסל הריק ומסורת השמירה שעליו.
חקירה ארוכה הובילה לגילוי העובדה שכבר יותר מחמש עשרה שנה עומד
הספסל הריק, לידו מתחלפות משמרות בנשק מלא בכוננות דרוכה ואף אחד
מהמעורבים לא יודע להסביר למה.
אבל הייתה כתובת: הרס"ר שכינה בזמן שהחלו משמרות השמירה, שכבר
פרש לגמלאות, הוא זה שנתן את הפקודה.
הסקרנות בערה באלוף המשנה. הוא היה מוכרח להבין מי גותן פקודה לשמור
על ספסל נטוש בחגור מלא ובאפוד מגן במשמרות בלתי פוסקות.
הוא נסע לביתו של הגמלאי, נקש בדלת והציג את עצמו.
סיפר את הסיפור המוזר וביקש להבין: למה מבזבזים
את כספי המיסים של האזרח בשמירה על ספסל חסר חשיבות?
"מה?!" "קפץ הגמלאי ממקומו בתדהמה,
"חמש עשרה שנה עברו ואתה רוצה להגיד לי
שהצבע הטרי עדיין לא התייבש???"

קצת מאתנו

אל רבי ישראל אלתר מגור זיע"א, בעל ה"בית ישראל", הגיע אב וסיפר, שבנו מכור לצפייה במשחקי כדורגל. "הוא מבזבז שעות על ההבלים האלה", שח האב בשברון לב, "מה יצא ממנו ככה?!". הרב עודדו וביקש שישלח אליו את בנו. למחרת הגיע אליו הבן. הרב חייך אליו והתעניין ברוך, מדוע הוא מבלה את חייו בהבל. "אינני יכול להתגבר!", השיב הבחור, "כדורגל מסקרן אותי, ואני נמשך לצפייה במשחקים". הרב ליטף את ידו ואמר: "תפסיק עם זה!". "אבל קשה לי!", התגונן הבחור. הרב הביט בו במבט אבהי וביקש: "תבטיח לי שתפסיק עם זה למרות הקושי!". הבחור נכנע למבוכה והבטיח להתאמץ ככל יכולתו. ואכן, הבחור התאמץ לנטוש את הרגלו, ואף הצליח. הוא השקיע את זמנו בלימוד התורה, ולימים התחתן ונעשה לאברך מוצלח.

חלפו שנים, ומיודענו האברך לא זכה לפרי בטן. הוא התאזר באמונה, זעק בתפילה וקיווה לישועה, אולם הישועה בוששה מלבוא. שנה רדפה שנה, והבטן לא מביאה פירות. הדאגה כבר החלה לכרסם בלבם של האברך וזוגתו, שמא נגזרה גזירה, חלילה... הוא החליט לעלות לביתו של ה"בית ישראל". הרבי קיבלו בחום, האזין לכאבו ועודדו, ולאחר מכן ברכו בחמימות: "ישועות בקרוב!". אולם האברך לא הסתפק בזה. "אני רוצה הבטחה, רביה!", אמר. "וכי בידי להבטיח על זאת?", תמה הרב. השיב הבחור: "להפסיק לצפות בכדורגל גם לא היה ביכולתי, אבל הרב ביקש שאבטיח שאפסיק עם זה, ועשיתי זאת מעבר ליכולתי. **כעת אני מבקש, שגם הרב יבטיח לי ילדים!**". לנימוק כזה לא יכול הרבי לסרב. הוא הבטיח לפעול עבורו, ואכן זכה אותו אברך להיפקד. ורק לחשוב שהוא לא היה מתאמץ בבחרותו...

ה' טומן לנו מטמוניות של סייעתא דשמיא, וכדי להשיגן - כל שעלינו לעשות זה להתאמץ ולפעול. **הקושי הוא בעצם הזדמנות לסיוע, וכשנעשה כיכולתנו, נסתייע מן השמים!** זה הסוד שנתבקשו ישראל ללמוד בביות מצרים. כאשר המצרים יצאו למלחמה הם נטלו עמם את כל רכושם, כדי להראות בכך את ביטחונם בניצחונם. נמצא, שביזת הים גדולה הייתה מביזת מצרים, כי בה נטלו ישראל בעצם את כל ממון המצרים. מפני כך, היה מקום לישראל לטעון: מדוע נתאמץ לבזוז את מצרים בשאלת כליהם, אדרבה, שהם יסחבו לנו את כליהם, ואחר שיטבעו ניטול את ממונם בביות הים (מגיד מדובנא). לפיכך ביקש ה' שיטלו את ביזת מצרים, וזאת כדי ללמדם, **שגם אם נדמה למישהו שבמקום אחר יצליח בקלות יותר, לעולם אל ידחה הזדמנות של סייעתא דשמיא!** ה' מציע לך לקבל - תתאמץ ותזכה! אל תדחה!

לרפואה שלימה
סעידי אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

לבריאות ברכה והצלחה
אברהם בן נקדם ניסן הי"ו
וכל משפחתו א.מ.ן

שיעור בפרשת שבוע
מהרב שמשון פוקס שליט"א
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכני"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 16:40

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל

שחרית - 7:30
מנחה ערבית - 16:45
שיעורי תורה מידי יום
לאחר ערבית
יום א' ב' ה'
רב בית הכנסת
הרב יהונתן אמדי שליט"א
יום ג'
הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ד'
הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' -
הרב רפאל עגיב שליט"א
בשעה 19:00
"יש קונה עולמו בשעה
אחת"
שימו לב <<<<

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
שאל סאלם בן גיט ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו
דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו
טוביה שרבי בן נוימה ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18
תפילת שחרית 6:30
מנחה וערבית (סמוכות) 16:30
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית
יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ב' - הרב הגאון אברהם הכהן שליט"א
יום ג' - הרב רפאל עגיב שליט"א
יום ד' - הרב בן יאבו שליט"א
יום ה' - הרב שלום אטלן שליט"א

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00